

SOUVISEJÍCÍ PRÁVA, LICENCE, OCHRANA PRÁV, KOLEKTIVNÍ SPRÁVA

I. Související práva

1. podstata – souvislost pouze hospodářská, výčet práv v § 1 AZ
2. práva výkonného umělce (§ 67-74 AZ)
 - předmět - umělecký výkon (provedení literárního nebo jiného uměleckého díla, výjimka artisté)
 - jsou nepřevoditelná
 - nelze se jich vzdát
 - a) osobnostní práva (§ 69 a 70 AZ)
 - právo rozhodnout o zveřejnění
 - právo na zveřejnění původcovství
 - právo na nedotknutelnost uměleckého výkonu
 - smrtí zanikají
 - b) majetková práva (§ 69 a § 71 AZ)
 - právo umělecký výkon užít v původní nebo jiným zpracované či jinak změněné podobě a udělit jinému smlouvou oprávnění k výkonu tohoto práva
 - bez oprávnění lze výkon užít jen v případech stanovených AZ
 - obsah práva výkon užít - právo na vysílání a jiné sdělování živého výkonu veřejnosti, na záznam živého výkonu, na rozmnožování zaznamenaného výkonu, na rozšiřování rozmnoženin zaznamenaného výkonu, na pronájem a půjčování rozmnoženin zaznamenaného výkonu, na sdělování zaznamenaného výkonu veřejnosti
 - právo na dodatečnou odměnu v souvislosti s rozmnožováním pro osobní potřebu
 - právo na roční doplňkovou odměnu
 - trvání – 50 let od vytvoření výkonu/70 let od vydání nebo sdělení veřejnosti záznamu výkonu
3. práva výrobce zvukového a zvukově obrazového záznamu (§ 75-82 AZ)
 - předmět – zvukový nebo zvukově obrazový záznam
 - výrobce záznamu
 - pouze majetková práva
 - právo záznam užít - v původní nebo jiným zpracované či jinak změněné podobě a udělit jinému smlouvou oprávnění k výkonu tohoto práva
 - bez oprávnění lze záznam užít jen v případech stanovených AZ
 - obsah práva záznam užít - právo na rozmnožování záznamu, na rozšiřování originálu nebo rozmnoženin záznamu, na pronájem a půjčování originálu nebo rozmnoženin záznamu, právo na vysílání a jiné sdělování zvukového záznamu veřejnosti
 - právo na odměnu v souvislosti s rozmnožováním pro osobní potřebu
 - práva jsou převoditelná
 - trvání – 50 let od pořízení/70 let od vydání nebo sdělení veřejnosti, u zvukově obrazových pouze 50 let
4. úplatná zákonná licence (§ 72 a § 76 odst. 3 AZ)

- výkonní umělci a výrobci zvukových záznamů
 - rozhlasové nebo televizní vysílání a jeho přenos – právo na odměnu (povinně kolektivně spravované)
5. právo vysílatele (§ 83-86 AZ)
- předmět – rozhlasové nebo televizní vysílání
 - vysílatel
 - pouze majetková práva
 - právo vysílání užít a udělit jinému smlouvou oprávnění k výkonu tohoto práva
 - bez oprávnění lze vysílání užít jen v případech stanovených AZ
 - obsah práva vysílání užít - právo na záznam vysílání, na rozmnožování zaznamenaného vysílání, na rozšiřování rozmnoženin zaznamenaného vysílání, na sdělování vysílání veřejnosti
 - právo je převoditelné
 - trvání – 50 let po prvním vysílání
6. právo nakladatele (§ 87 AZ)
- nakladatel
 - právo na odměnu v souvislosti: 1) se zhotovením rozmnoženiny jím vydaného díla pro osobní potřebu a vlastní vnitřní potřebu právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby a 2) s půjčováním jím vydaného díla
 - převoditelné právo
 - trvání - 50 let od vydání díla
7. právo prvního zveřejnitel (§ 87a AZ)
- majetková autorská práva má ten, kdo zveřejnil dosud nezveřejněné dílo, k němuž uplynula majetková autorská práva
 - převoditelné
 - trvání - 25 let od zveřejnění
8. právo vydavatele tiskové publikace (§ 87b AZ) (novela - směrnice 2019/790)
- předmět - tisková publikace (pozitivní a negativní vymezení)
 - pouze majetková práva
 - právo tiskovou publikaci užít a udělit poskytovateli služeb informační společnosti oprávnění k výkonu tohoto práva
 - bez oprávnění lze tiskovou publikaci užít jen v případech stanovených AZ
 - obsah práva tiskovou publikaci užít - právo na rozmnožování tiskové publikace pro účely jejího užití online, na zpřístupňování tiskové publikace veřejnosti způsobem podle § 18 odst. 2 AZ
 - nevztahuje se na užití jednotlivých slov nebo velmi krátkých úryvků z tiskové publikace a na vložení hypertextových odkazů
 - právo je převoditelné
 - trvání – dva roky od zveřejnění tiskové publikace

- povinnost poskytovatele služby informační společnosti zachovat vůči vydavateli tiskové publikace spravedlivý, rovný a nediskriminační přístup a za udělení oprávnění k výkonu práva užít tiskovou publikaci uhradit vydavateli přiměřenou odměnu

II. Zvláštní právo pořizovatele databáze (§ 88-94 AZ)

- předmět - databáze nebo její podstatná část
- pojmové znaky
- pořizovatel databáze
- právo obsah databáze užít
- obsah práva obsah databáze užít - právo na rozmnožování a zpřístupňování (před novelou dle směrnice 2019/790 na vytěžování a na zužitkování)
- převoditelnost
- trvání – 15 let od pořízení/zpřístupnění
- obnova trvání (§ 88a odst. 2 AZ)

III. Licenční smlouva

- právní úprava – občanský zákoník (§ 2358 a násl.)
- pojem licence (§ 2358 OZ)
- autorskoprávní licence (§ 2371 a násl. OZ)
- výhradní/nevýhradní licence (§§ 2360-2362 OZ)
- zásady autorskoprávní licenční smlouvy
- strany licenční smlouvy
- podstatné náležitosti
- pravidelné náležitosti
- vyvratitelné domněnky
- dispozice s licencí - postoupení licence a podlicence
- ukončení licence – odstoupení, výpověď, dohoda

IV. Ochrana práva autorského

1. nároky z ochrany práva autorského
 - a) porušení nebo ohrožení osobnostního nebo majetkového autorského práva
 - b) demonstrativní výčet nároků (§ 40 AZ)
 - určovací nárok
 - zápůrčí (negatorní, zdržovací) nárok
 - informační nárok
 - odstraňovací (restituční) nárok
 - satisfakční nárok (přiměřené zadostiučinění)
 - zvláštní zápůrčí nárok na zákaz poskytování služby, kterou využívají třetí osoby k porušování nebo ohrožování práva autora
 - náhrada škody a vydání bezdůvodného obohacení
 - c) obcházení technických prostředků ochrany práv (§ 43 AZ)

- d) odstraňování či pozměňování elektronické informace o správě práv (§ 44 AZ)
- e) vyvolání nebezpečí záměny (§ 45 AZ)
- 2. trestněprávní prostředky ochrany (§§ 270-271 trestního zákoníku – zákon č. 40/2009 Sb.)
- 3. správněprávní prostředky ochrany - přestupky (§ 105a-105bb AZ)
- 4. celní právo - zákon č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a § 42 AZ (informační nárok vůči celním orgánům a orgánům vykonávajících statistickou službu)
- 5. spotřebitelské právo - zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele
- 6. nekalá soutěž - § 2976 občanského zákoníku

V. Kolektivní správa

- 1. účel kolektivní správy (§ 95 odst. 2 AZ)
- 2. tři režimy kolektivní správy
 - a) povinná kolektivní správa (§ 97d AZ)
 - b) rozšířená kolektivní správa (§ 97e odst. 1 AZ)
 - c) dobrovolná kolektivní správa
- 3. předmět kolektivní správy
- 4. kolektivní správa (§ 97 AZ)
- 5. kolektivní správce (§ 95a AZ) - například OSA (Ochranný svaz autorský pro práva k dílům hudebním)
 - a) povinnosti (§ 97a-97c AZ)
 - b) oprávnění
- 6. hromadná a kolektivní smlouva (§ 98a odst. 2 a 3 AZ)
- 7. povinnosti uživatelů (§ 98c AZ)